

papíru na světě se vyrábí ze dřeva z plantáží. Většinu z nich tvoří exotické druhy, které se kácěji s cílem přinést co největší zisky lesnickým společnostem. K první destrukci dochází při nahrazování původních lesů plantážemi exotických stromů, k další při kácení stromů v těchto plantážích, jež způsobuje podobné škody jako bombardování. Dochází totiž k ničení lesních ekosystémů: nejenže se kácěji velké stromy, ale ničí se i podrost, mikroorganismy a půda. Čím větší je vydavatelská společnost, tím větší má náklady a tím více papíru spotřebuje. Nová technologie tisku by mohla umožnit vydávání knih v menších nákladech 100–700 výtisků. Malé náklady snižují zbytečné využívání zdrojů papíru. Velké náklady s sebou často přinášejí výrobu velkého množství dřevoviny, což znamená zbytečné knihy, zbytečně vyrobený papír a zbytečně pokácené stromy.

Ve vydavatelském průmyslu mohou knihkupci vrátet neprodané zásoby nakladateli. Tuto neuvěřitelně ne-hospodárnou praxi někdy způsobuje příliš velký odběr knih, zejména ze strany knižních velkoobchodů a řetězců. Výsledkem je nejen plýtvání papírem, ale i zbytečné využívání ropy a nafty při převozu knih sem a tam po už tak přetížených silnicích (či jinak), pokud se kvůli přebytku vracejí a odvázejí do stoupy.

U malých nezávislých nakladatelů jsou příliš velké náklady méně pravděpodobné. Ani oni sice nemohou ovlivnit počet vrácených knih, v jejich případě však lze méně často předpokládat přehnané odběry, k plýtvání tedy přispívají výrazně méně.

Společnost Random House v březnu 2014 v duchu své záliby pro fúze oznámila, že koupila španělské nakladatelství Santillana. Je sice pravda, že obrovská spo-

lečnost vydávající knihy ve třech jazycích může mít určitý prostor i pro pár malých podnikatelů, přesto je pravděpodobné, že všechny její knihy začnou vypadat stejně (jeden autor ve třech jazycích). Stejně vypadající knihy vydávané v obrovských vydavatelstvech jsou jako uniformní rajčata v supermarketu: chybí jim místní charakteristiky, jejich jazyk je většinou „amerikanizovaný“, jejich postavy se vznášejí v neurčitěm globalizovaném světě a trpí jen problémy zajištěných lidí. Někteří reprodukují různé druhy násilí, na kterých ti z nás, kteří bojují proti rasismu, misogynii, kolonizaci a podobně, odmítají vydělávat. Jedním z takových příkladů je reprint románu Sylvie Plath Pod skleněným zvonek (The Bell Jar, nakl. Faber) z roku 2013, jehož globalizovaná obálka proměnila hlavní postavu v typickou povrchní americkou holku odvedle. Přitom ve skutečnosti je hrdinkou románů mladá žena bojující s depresí a úzkostí vyvolanou společenským očekáváním doby, která nepřála feminismu. K takové deformaci myšlenek přispívá kapitalismus. Zatímco samotný text knihy zůstává beze změny, marketing deformuje autorský záměr. Vzhledem k tomu, že autorka už proti tomuto porušování svého „morálního práva“ nemůže protestovat, podobné případy neetické marketingové apropriace se budou zřejmě objevovat i nadále.

Organické publikování vyžaduje čas. Ke každé knize a ke každému spisovateli přistupuje s ohledem na kontext, bere v úvahu autorské záměry a nejde v něm jen o to, aby obálka knížky odpovídala poslední módě v grafickém designu. Od autorek se očekává, že se smíří se sexualizovanými obálkami pro „ženskou literaturu“, i když by své dílo k tomu žánru samy nezařadily. Grafici obálek pro běžnou produkci zkrátka navrhnou „chlapecké“